

BROCHURE

LEVENSTESTAMENT

Stationsstraat 66

8601 GG SNEEK

Tel. 0515 – 435600

E-mail: info@rientjesnotariaat.nl

Inhoudsopgave:

Wat is een levenstestament?

Hoe maak ik een levenstestament?

Hoe wordt de inhoud vastgesteld?

Wanneer geef ik de akte af?

Aan wie geef ik de akte af?

Wordt de akte geregistreerd?

Waarom een register voor levenstestamenten?

Hoe kan u opdracht/toestemming geven voor de inschrijving?

Toelichting voor mensen met een levenstestament/gesprek met huisarts.

Wat is een levenstestament?

Een *levenstestament* is een akte waarin u een aantal zaken vastlegt voor het geval er tijdens uw leven iets gebeurt waardoor u zelf niet meer kunt handelen.

In een gewoon testament regelt u alles voor als u er niet meer bent. Maar wat als er een situatie ontstaat waarin u zelf (tijdelijk of blijvend) geen beslissingen (meer) kunt nemen? Is er dan iemand die dat dan voor u kan doen? Heeft u zo iemand schriftelijk aangewezen? Zijn uw wensen voor zo'n situatie duidelijk vastgelegd en bekend bij degenen die u hebt aangewezen? En zijn uw naasten van die aanwijzing op de hoogte? Dit soort zaken kunt u regelen in een **Levenstestament**. U kunt het derhalve ook zien als een akte van volmacht, waarin u al uw wensen tijdens leven kunt vastleggen.

Wanneer u bijvoorbeeld door een ongeluk of door ziekte niet meer in staat bent om belangrijke zaken - privé of zakelijk - te regelen, dan moet iemand dit voor u kunnen regelen. Ook als u bepaalde zaken niet zelf meer wilt regelen en het prettiger vindt dat een ander dat voor u doet. In al deze situaties biedt het levenstestament een uitkomst.

Een **levenstestament** bestaat uit:

- één of meer volmachten;
- wensen ten aanzien van (medische) verzorging (behandelgebod, behandelverbod, euthanasieverklaring, donorcodicil);
- aanwijzingen aan de rechterlijke macht en bijlagen (digitale) codes en wachtwoorden, verzekeringen, kunstverzamelingen en dergelijke, of waar u deze overzichten bewaart.

In een **levenstestament** kunt u uw wensen vastleggen ten aanzien van onder meer:

- uw financiën, onderneming, woning en andere onroerende zaken; schenkingen, of u deze wilt (blijven) doen en zo ja, onder welke voorwaarden;
- het geven van toestemming voor het al dan niet mogen verrichten van medische handelingen; de benoeming van een mentor of een bewindvoerder over uw vermogen;
- praktische zaken na overlijden (begrafenis of crematie).

Hoe maak ik een levenstestament?

Een *levenstestament* wordt (zoals een gewoon testament) vastgelegd in een notariële akte. Dit betekent dat de notaris u over de mogelijkheden informeert en met zijn professionele kennis en ervaring raad geeft bij het opstellen van een levenstestament.

Verder heeft een notariële akte bewijskracht en is vergelijkbaar met een vonnis van de rechter.

Aangezien het levenstestament notarieel wordt vastgelegd, is het voor iedereen een bewijs dat u op dat moment wilsbekwaam was. U kunt het levenstestament op ieder moment herroepen of wijzigen door een nieuwe notariële akte.

Als u samen met uw partner elkaar over en weer wenst aan te wijzen om in voorkomende gevallen namens elkaar te kunnen handelen, dan kan dit worden opgenomen in één akte.

Hoe wordt de inhoud vastgesteld?

Het is in de eerste plaats voor uzelf van belang vast te leggen wat uw wensen en verzoeken zijn in het geval u deze niet (meer) naar voren kunt brengen, maar het is ook voor iedereen die voor u zorgt of zakelijk met u samenwerkt van belang om te weten wat uw wensen zijn.

In het algemeen dient te worden opgenomen wat iemand voor handelingen namens u mag verrichten. Voorts is van belang of deze persoon de volmacht uit handen (aan een ander) mag geven en of de door u aangewezen persoon ook namens zichzelf mag handelen (denkt u aan het aanwijzen van 1 van de kinderen. Mag deze ook een schenking aan zichzelf doen met behulp van de akte?).

Opgenomen wordt tevens wanneer de akte mag worden gebruikt (denkt u bijv. aan een medische verklaring waaruit blijkt dat u het zelf niet meer kunt), wanneer de akte geen werking meer moet hebben en hoe u deze in voorkomende gevallen zelf kunt herroepen.

Mag de aangewezen persoon ook medische beslissingen namens u nemen? Ten aanzien van een behandeling of therapie die u dient te ondergaan? Hoe met betrekking tot een behandelwens of juist geen behandelwens? De notaris zal met u de inhoud bespreken.

Naast het aanwijzen van één of meer personen, is het ook toegestaan een rechtspersoon, bijvoorbeeld een stichting, aan te wijzen.

Een ondernemersvolmacht in een levenstestament kan ervoor zorgen dat uw zaken altijd door kunnen gaan. Er kunnen problemen ontstaan op het moment dat u als ondernemer niet zelf in staat bent om te handelen. Of gewoon omdat het u niet uitkomt. Voorkomen moet worden dat uw onderneming stil komt te liggen als u (tijdelijk) uit de roulatie bent en u daardoor niet of onvoldoende leiding kunt geven.

Voor wat betreft deze ondernemersvolmacht is het hier ook denkbaar uw zakenpartner aan te wijzen of juist een onafhankelijk en deskundige derde partij.

Aan wie geef ik de akte af?

De volmacht die u afgeeft kan heel omvangrijk zijn en zeer persoonlijke zaken betreffen. Met de volmacht geeft u namelijk een ander de mogelijkheid om namens u (bepaalde) (rechts)handelingen te verrichten. U kunt volmacht geven aan één of meerdere personen en u bepaalt zelf aan wie u een volmacht geeft. Het afgeven van een algemene volmacht betekent vertrouwen. Vertrouwen dat de gevolmachtigde geen misbruik zal maken van de bevoegdheden die u hebt gegeven en uw zaken in uw belang zal behartigen. Ook kunt u een toezichthouder regelen, die namens u de gemachtigde in 'gaten houdt' indien u dit zelf niet meer kan.

Door het geven van een volmacht verliest u overigens zelf niet het recht om de handeling(en) waarvoor u volmacht heeft gegeven te verrichten. Van belang is dat de persoon of personen die u aanwijst uw volste vertrouwen genieten. U kunt een partner aanwijzen, een familielid of juist iemand die onafhankelijk en onpartijdig is (zoals de notaris).

U kunt iemand aanwijzen die zelfstandig mag handelen, maar mogelijk is ook dat u meerdere personen aanwijst, die de volmacht alleen gezamenlijk mogen benutten. Dan controleren zij elkaar.

Wanneer geef ik de akte af?

Door het geven van een volmacht verliest u uiteraard zelf niet het recht om de handeling(en) waarvoor u volmacht heeft gegeven te verrichten.

In de hoofdregel kan de gevolmachtigde echter direct na het verlenen van de volmacht handelen. Van de volmacht ontvangt u afschriften. Het is dan aan u of u dit afschrift direct afgeeft aan de gevolmachtigde of er nog even mee wacht.

U kunt een volmacht namenlijk "klaar hebben liggen" voor als er iets gebeurt, waardoor u niet zelf kunt handelen. U kunt dan het afschrift van de akte op een plaats in huis hebben liggen waaromtrent u de gevolmachtigde of een ander informeert.

Het is ook mogelijk een volmacht pas in te laten gaan op het moment dat een arts verklaart dat u niet meer zelf in staat bent om te handelen. In dat geval kan het afschrift aan de gemachtigde worden afgegeven, doch kan deze er nog niet mee handelen.

Gaat het over een ondernemersvolmacht, dan moet voorkomen worden dat uw onderneming stil komt te liggen als u (tijdelijk) uit de roulatie bent en u daardoor niet of onvoldoende leiding kunt geven. Verstandig is de volmacht dan al uit handen te geven.

Wordt de akte geregistreerd?

Het is mogelijk de akte te registreren in het Centraal Levenstestamenten Register in Den Haag, gehouden door de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB).

De KNB verstrekt alleen aan notariskantoren inlichtingen uit dit register.

Waarom een register voor levenstestamenten?

In de notariële praktijk is het 'levenstestament' ontwikkeld om te voorzien in de geconstateerde behoefte van cliënten om hun zaken te regelen en hun wensen aan te geven voor het geval zij daartoe op enig moment niet meer in staat zijn. Daarnaast is er een behoefte van cliënten om centraal te registreren dat zij een regeling hebben getroffen. Hiertoe is een centrale registratie opgesteld.

Hoe kan u opdracht/toestemming geven voor de inschrijving?

Dat kan door middel van een schriftelijke verklaring die uw notaris voor u klaar heeft liggen.

Toelichting voor mensen met een levenstestament

U bent naar de notaris geweest voor een levenstestament. Hierin zijn een of meer medische wilsverklaringen opgenomen of toegevoegd. Dan is het volgende belangrijk:

* Vraag aan de notaris een uittreksel uit het levenstestament waarin alleen de medische wilsverklaringen zijn opgenomen. Neem dat uittreksel mee naar de huisarts. Uw huisarts krijgt zo alleen de informatie die nodig is.

* Bespreek uw wilsverklaringen met de huisarts. Maak daarvoor een aparte afspraak en neem uw wilsverklaringen mee. Het is niet voldoende om de wilsverklaringen te mailen of persoonlijk af te geven aan de assistente.

* Stel uw vertegenwoordiger op de hoogte van uw wilsverklaringen en geef hem of haar ook een afschrift. Uw vertegenwoordiger kan dan uw wensen kenbaar maken aan de behandelend arts als u dat zelf niet meer kan.

* Stel ook andere naasten op de hoogte van uw wilsverklaringen. Het is belangrijk dat er geen twijfels ontstaan over uw wensen in de laatste levensfase. Zowel voor uzelf maar ook voor uw vertegenwoordiger en naasten.

Het gesprek met de huisarts

U mag van de huisarts verwachten dat hij of zij een gesprek met u voert over uw wilsverklaringen. De huisarts zal in ieder geval met u willen spreken over:

- Wie is uw vertegenwoordiger als u wilsonbekwaam bent?
- Onder welke omstandigheden wilt u bepaalde behandelingen wel en niet?
- Wilt u gereanimeerd worden? Zijn er omstandigheden waarin u dat niet meer wilt?
- Wilt u aan het einde van het leven nog naar een intensive-care of juist niet meer?

Als u een euthanasieverzoek heeft, dan zal de huisarts het volgende met u willen bespreken:

- Wat vindt u voor uzelf ondraaglijk lijden? Wat maakt dat lijden voor u ondraaglijk?
- Wat is voor u het moment om het leven te beëindigen? Kunt u dat zo concreet mogelijk beschrijven?
- Realiseert u zich dat een huisarts niet zomaar euthanasie mag uitvoeren. De arts moet voldoen aan zorgvuldigheidseisen. Euthanasie is geen recht en artsen zijn niet verplicht om een schriftelijk euthanasieverzoek uit te voeren. Praat hierover met uw huisarts en zorg dat u duidelijkheid krijgt of uw huisarts bereid is om in de beschreven situatie euthanasie uit te voeren.
- Wat wilt u als euthanasie (nog) niet mogelijk is? Wilt u dan afzien van levensverlengende behandelingen, kunstmatige voeding, antibiotica of sondevoeding?

Tip: lees voor het gesprek met de huisarts de publicatie <https://www.patiëntenfederatie.nl/extra/levenseinde>

Tot slot

Zorg dat de huisarts uw wilsverklaring en bijbehorende formulieren opneemt in uw medisch dossier. Mocht het gesprek met de huisarts aanleiding zijn om uw wilsverklaring te wijzigen, dan hoeft u niet terug naar de notaris. Dit regelt u samen met de huisarts. Het is wel belangrijk dat u de vertegenwoordiger informeert.

(versie september 2023)

Stationsstraat 66
8601 GG SNEEK
Tel. 0515 – 435600
E-mail: info@rientjesnotariaat.nl